

ВІД ІДЕЇ ДО ВТІЛЕННЯ



(тематичний дайджест)



(до 135 річчя від дня народження І.Сікорського, видатного авіаконструктора польсько-українського походження)

В Америці він вважається національним героєм, а ось на батьківщині його ім'я довгий час залишалося в «чорних списках».

Ігор Сікорський народився в 1889 році в Києві, в сім'ї Івана Сікорського, професора кафедри неврології та психіатрії медичного факультету Київського університету, Майбутній винахідник Ігор вродився в батька і, мабуть, через це із ранніх років мав потяг до науки..



Родинне фото. І.Сікорський(праворуч) з братом Сергієм та сестрами Ольгою й Оленою (ліворуч)

Матір в житті науковця також відіграла неабияку роль. Марія Стефанівна була досить освіченою жінкою (мала освіту лікаря), та попри це займалась виключно вихованням дітей, яких в сім'ї було аж п'ять з врахуванням Ігоря: Олена, Ольга, Лідія та найстарший брат Сергій.

Коли Ігорю було 12 років, мама навчила грати його на фортепіано, а згодом ознайомила із творчістю Леонардо да Вінчі та його кресленнями літальних апаратів. Саме з цього моменту почались робитись перші кроки в авіаконструкторство.

Пані Марія прищепила любов до мистецтва всім своїм дітям, тому в будинку була досить чимала домашня бібліотека. Сікорський любив читати пригодницькі історії Жуль Верна, роздивлялись ескізи Да Вінчі й так, одного дня, він створив свою першу модель гелікоптера "Київський".

Ігор Сікорський – українець, який здійснив справжню революцію в авіабудуванні. Свої перші моделі гелікоптерів і літаків-біпланів Сікорський спроектував та побудував під час навчання у виші. Ігор Сікорський здобув освіту у найкращій на той час Київській гімназії, згодом продовжив навчання у Морському кадетському корпусі, в якому палко захопився конструюванням. А коли остаточно вирішив присвятити життя літакам – вступив до Київського політехнічного інституту, який сьогодні носить його ім'я. Під час навчання в КПІ Сікорський спроектував та побудував цілих шість літаків і гелікоптерів!

Свій перший вертоліт Ігор Сікорський збудував 1909 року. Дерев'яна кабіна, дрогове кріплення, два гвинти, обтягнуті лляною тканиною, двадцятип'ятисильний двигун "Anzani"... Таким був S-1. Два місяці його випробувань не увінчалися успіхом. Навіть така, здавалося б, максимально полегшена, конструкція була для слабенького двигуна занадто важкою. Другий вертоліт Сікорський збудував і у 1910 році. Це був апарат досконаліший.



Аеросани, 1910 рік



Студент Сікорський на літаку власної конструкції

S-6 – перший умовно «важкий» літак, створений українцем Сікорським. Новий біплан мав подвоєну потужність двигуна, збільшені розмахи верхнього та нижнього крил, а найголовніше — кабіну на три людини. І саме на S-6 Ігор Сікорський 29 грудня 1911 р. встановив світовий рекорд швидкості – 111 км на годину. ця швидкість є всесвітнім рекордом швидкості на біплані з повним запасом бензину і двома авіаторами на борту»

Крім важких бомбардувальників, у 1914-1917 рр. Сікорський створив легкі винищувачі, морський розвідник, легкий розвідник-винищувач і штурмовик, тобто практично всі типи літальних апаратів, які використовувалися під час Першої світової війни.



Авіаконструктор незадовго до еміграції

З приходом до влади більшовиків роботи на виробництві припинилися, на заводі почалися страйки, випуск літаків призупинився. Сікорський був переконаним монархістом, і його життя виявилось в небезпеці, як і життя багатьох офіцерів та інженерів. Син авіаконструктора Сергій розповідав: «Ігор Іванович виїхав, тому що йому загрожував розстріл. На початку 1918 р. один з його колишніх співробітників, що працював на більшовиків, прийшов до нього вночі додому і сказав: **«Положення дуже небезпечне. Я бачив наказ про ваш розстріл»**. Це був час червоного терору, коли розстрілювали на місці, без суду. А Сікорський представляв для комуністів подвійну небезпеку: як друг Царя і як дуже популярна людина. Його знав весь Петроград, багато хто дивився на нього як на героя... ».

Взимку 1918 року Ігор Сікорській емігрував до Франції, а згодом, через декілька місяців, до Сполучених Штатів Америки. Перші роки не на рідній землі не можна назвати стабільними, адже в цей період науковець і читав лекції студентам, і давав уроки з пілотування.



Однак все змінилось в 1923 році. Ігор Іванович заснував компанію “Sikorski Aircraft”, та стабільно випускала один тип літаків раз на рік. 1925-1940 роки — період розквіту виробництва. Саме в цей період українець приніс неабияку славу США, випустивши такі літаючі прилади як:

Sikorski S-42.

VS-300.

Sikorski S-61.

За період життя Ігоря Сікорського, компанія випустила 16 літаків та 17 гелікоптерів. Його винаходи встановлювали найбільші рекорди (переліт через Атлантику, Атлантичний і Тихий океани).

Гелікоптерам Sikorsky Aircraft довіряли настільки, що з 1947 року їх почали використовувати для перельотів американських президентів!

До мрії будувати гелікоптери Сікорський повернувся вже після еміграції до США, де заснував власну компанію Sikorsky Aircraft. У вересні 1939 року він власноруч підняв у повітря гелікоптер VS-300 (S-46). А через три роки оновлена версія пішла у серійне виробництво. Хоча S-47 був прийнятий на озброєння американської армії, сам Сікорський вважав головним завданням цього гелікоптера порятунок людей, а не бойові дії. І дуже радів, коли його винахід демонстрував особливу ефективність у пошуково-рятувальних роботах. За підрахунками його сина Сергія Сікорського, машини українського авіаконструктора врятували понад 1,5 млн людських життів.

Україна втратила свого авіаконструктора, однак рішення переїзду було одним із кращих та давало безліч можливостей для Сікорського.



Складається враження, що в житті Сікорського не було нічого, крім авіації. Однак український конструктор мав ще одну зацікавленість.

Духовний пошук засад життя тривав у І.І.Сікорського до останніх днів. Написані ним філософсько-богословські книги, побудована церква Св. Миколи в Страдфорді говорять нам про автора як особистість непересічну, різнобічну й високодуховну..



**Церква Св. Миколи в Страдфорді(США),
побудована Сікорським у 1929 р.**

Віра у вище покликання людини й людства, особисте відчуття вищої турботи й підмоги надавали істотну підтримку геніальному авіаконструктору, життєвим кредо якого було: **«Робота й ще раз робота, а там Бог допоможе».**

Ім'я Сікорського було під забороною, а відкрилося широкому загалу лише після відновлення української незалежності. 22 березня 2018 р. аеропорту «Київ» було присвоєно ім'я Ігоря Сікорського.

Після того, як “Sikorski Aircraft” отримало ліцензію, виробництво було розміщено не тільки у США, але й у Франції та Великій Британії. Компанія була лідером з виробництва гвинтокрилів, та навіть зараз, у 21 столітті, не посунулась і продовжує розробляти інновації як для пасажирів, так і для військових.



Нині гелікоптери та авіалайнери компанії Sikorsky Aircraft, збудовані в США, відомі в усьому світі. Зараз, головна мета компанії Сікорського: розробити абсолютно автономні літаки й це вдається! Частково така розробка присутня на борту “Sikorsky S-70” та “S-76B”. Компанія вважає, що пілоти мають концентруватись на порятунку життів та вантажоперевезенні, замість застарілого управління механікою.

В українському небі легендарні «блек гоки» Сікорського допомагають виконувати бойові завдання ГУР, а рятувальні Sea King стоять на озброєнні наших ВМС.

Помер Ігор Іванович Сікорський 26 жовтня 1972 року у місті Істон (штат Коннектикут, США) у віці 83-х років.

Пам'ятник Ігорю Івановичу встановлено на майданчику біля колишнього ангару, а нині відділу історії авіації і космонавтики Державного Політехнічного Музею. В руках у нього капелюх, скинутий перед Альма-Матер. Цей головний убір і досі зберігається у меморіальному кабінеті авіаконструктора при компанії, що колись йому належала. Кажуть, перед відповідальним польотом до "капелюха пана Сікорського" обов'язково доторкується кожен пілот-випробувач. **На щастя! На удачу!**

На постаменті вибито: Сікорський Ігор Іванович
"...Знімаю капелюха перед Альма-Матер, яка підготувала мене до підкорення неба".



ДОБІРКА ПОСИЛАНЬ

<https://kpi.ua/2022-sikorsky> Доля і крила Ігоря Сікорського

<https://kpi.ua/2022-07-video-history> Народжені Україною: FILM.UA презентував випуск про Ігоря Сікорського

Івченко В.

Його злет починався у Києві : [видатний авіаконструктор Ігор Сікорський (1889-1972)] / В. Івченко // Науковий світ. - 2008. - № 8. - С. 6-11.

Тимченко С.

Духовно-філософська творчість Ігоря Сікорського : [філософсько-релігійні праці авіаконструктора] / С. Тимченко // Світогляд. - 2008. - № 6. - С. 22-27.

Українські вчені, винаходами яких користується увесь світ : [Й. Тимченко, І. Сікорський, С. Корольов, П. Бобонич, Є. та Б. Патони, М. Амосов, А. Малихін, В. Петров, М. В'язовська] / підготувала Т. Біркович // Інтелектуальна власність в Україні. - 2017. - № 7. - С. 70-72.